Participatieplan groot onderhoud Vogelbuurt de Punt

Wat gaan we doen?
Woningcorporatie Lieven De Key renoveert momenteel 348 woningen (2023-2025) in Vogelbuurt de Punt. Nadat de woningen opgeknapt zijn volgt de openbare ruimte. Vanaf najaar 2025 vervangt Waternet het riool- en drinkwaterstelsel. De gemeente gaat aan de slag met het onderhoud van wegen, stoepen, groen en (fiets) parkeren .

De werkzaamheden zijn gericht op het verbeteren van de leefbaarheid: minder fietsen los op de stoep door het realiseren van meer fietsparkeervoorzieningen. Ook worden er voorzieningen voor bakfietsen en scooters gerealiseerd. We zien een behoefte aan ontmoetingsplekken dus onderzoeken we hoe we hier ruimte voor kunnen maken. Maar ook is er een opgave om de klimaatbestendigheid in de wijk te verbeteren zodat de wijk beter voorbereid is op hitte op zomerse dagen en op wateroverlast tijdens hoosbuien. We doen ons best om daarvoor onder andere meer bomen te planten en groen te realiseren.

De ruimte tussen de gevels is gemeentegrond. De werkzaamheden vinden dan ook van gevel tot gevel plaats. Dit betekent dat de voortuinen onderdeel zijn van de onderhoudswerkzaamheden aan de openbare ruimte.

De wensen en ideeën van de buurt met betrekking tot de openbare ruimte én de voortuinen worden opgehaald. Zo kan de gemeente daar in de werkzaamheden zoveel mogelijk rekening mee te houden. De gemeente en Lieven De Key trekken hier samen in op. We willen afspraken maken over het ontwerp, aanleg en het onderhoud van de 96 voortuinen.

In dit document wordt eerst beschreven hoe buurtbewoners tot nu toe betrokken zijn. Vervolgens hoe buurtbewoners tijdens het proces op de hoogte gehouden worden, op welke manieren zij mee kunnen doen en welke vragen kunnen zij vanuit de gemeente kunnen verwachten. Vervolgens worden de randvoorwaarden beschreven: wat staat al vast en binnen welke kaders wordt er gewerkt? Daarnaast volgt een planning en een toelichting hoe de gemeente omgaat met de input die tijdens het proces wordt opgehaald.

Hoe is de buurt tot nu toe betrokken?
In het voorjaar en najaar van 2024 heeft de gemeente verschillende bewonersbijeenkomsten bijgewoond om te horen wat er speelt in de buurt. Hiernaast heeft de gemeente op 4 september een bijeenkomst georganiseerd waar verschillende organisaties die betrokken zijn bij dit proces en een lid van de bewonerscommissie aanwezig waren. Tijdens deze bijeenkomst is het beoogde participatieproces toegelicht en zijn er verschillende vragen gesteld. Hiernaast hebben medewerkers van de gemeente op 23 september een 'schouw' -een buurtbezoek gericht op het in beeld brengen van de openbare ruimte- gehouden. Hier namen het lid van de bewonerscommissie en een tweede buurtbewoner aan deel.

De input van deze sessies zijn verwerkt in dit participatieplan dat na vaststelling door het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Noord zal worden gedeeld met de buurt. Enkele nog openstaande zaken worden verder uitgezocht in aanloop naar de start van het participatieproces. Openstaande vragen betreffen met name enkele ontwerptechnische voorwaarden voor het ontwerp van de voortuinen, de (on)mogelijkheid van eetbaar groen in de tuinen en mogelijkheden van de financiering van extra bewonerswensen.

Hoe kunnen buurtbewoners meedoen in het vervolgproces?

- Buurtbewoners worden via verschillende communicatiemiddelen (brief, flyer, mailing via de woningcorporatie, facebook, website) geïnformeerd over het project en weten hoe, wanneer en binnen welke voorwaarden zij invloed kunnen uitoefenen.
- Met een breed aanbod van verschillende type communicatiemiddelen zetten we ons in om ook anderstaligen, laaggeletterden en mensen met licht verstandelijke beperking te bereiken. We zullen een extra inspanning leveren wanneer we merken dat we bepaalde (mogelijke kwetsbare) bewoners niet bereiken.
- Het ontwerpvoorstel voortuinen en het ontwerpvoorstel van de openbare ruimte wordt voorgelegd aan bewoners om met hun input de kwaliteit te verhogen (toetsen en verrijken).
- De wensen en ideeën van de bewoners over de ontwerpvarianten van de voortuinen worden meegenomen in een ontwerpvoorstel.
- Aan bewoners van benedenwoningen wordt gevraagd een keuze te maken uit een klein aantal mogelijke ontwerpen van de voortuin. Geadviseerd word dit in overleg met de bovenburen te doen.
- We komen tot gedragen afspraken over de aanleg en het onderhoud van de voortuinen met duidelijkheid over ieders rol en verantwoordelijkheden (bewoners, gemeente, Lieven de Key).

Wat is de invloed van de buurtbewoners?
In dit project is er sprake van diverse vormen van invloed door bewoners. Hieronder een korte toelichting.

- *Informeren en luisteren* Buurtbewoners worden geïnformeerd over het project, en de gemeente luistert naar deze signalen. De gemeente geeft aan met welke signalen we wel of geen rekening kunnen houden.
- *Reageren* Buurtbewoners worden uitgenodigd te reageren door uw mening te geven over het project. De gemeente geeft aan welke meningen we hebben ontvangen en hoe we die wel of niet kunnen verwerken in het project.
- *Adviseren* Buurtbewoners worden uitgenodigd te adviseren door ideeën en suggesties over het project te delen. De gemeente geeft aan welke adviezen zijn verzameld en hoe we die wel of niet kunnen verwerken in het project.

- *Beslissen* Bewoners van benedenwoningen met een voortuin worden uitgenodigd een keuze te maken uit een beperkt aantal varianten voortuinen.

Wat vragen we aan buurtbewoners?
Algemeen openbare ruimte
Buurtbewoners kunnen meedenken (reageren/adviseren) over de volgende onderwerpen/vragen:

- Wat vindt u belangrijk bij het ontwerp voor de buurt (meer groen, plekken voor fietsparkeren, ontmoeten) etc.
- Waar in de buurt ziet u meer ruimte voor groen, plekken voor fietsparkeren, ontmoeten?
- Wat vindt u van het ontwerpvoorstel en het uiteindelijke ontwerp voor de openbare ruimte?
- Zijn er zaken die u mist in ontwerpvoorstel en het uiteindelijke ontwerp?

Voortuinen

1. Buurtbewoners worden gevraagd input te leveren (reageren/adviseren) over mogelijke ontwerpen voortuin en bewoners van benedenwoningen met een voortuin maken een keuze uit een klein aantal ontwerpvarianten voor de voortuin. Vragen:
    a. Welke van deze tuinimpressies (via moodboards) past het beste bij u? Waarom?
    b. Wilt u een rol spelen tijdens de aanleg van de voortuinen?
    c. We vragen u zelf uw voortuin te onderhouden. Als dat niet lukt, houden we daar met het ontwerp rekening mee. Kunt u zelf uw voortuinen onderhouden? Heeft u hulp bij nodig?
2. Buurtbewoners, gemeente en Lieven de Key komen gezamenlijk tot afspraken over de volgende onderwerpen/vragen:
    a. Welke partij (gemeente, Lieven de Key, bewoners) heeft welke rol en welke verantwoordelijkheden bij de aanleg en het onderhoud van de voortuinen in de periode 2025-2035?
    b. Wat hebben buurtbewoners nodig om zelf/gezamenlijk de tuinen te onderhouden en wat kan er worden georganiseerd voor bewoners die aangeven hun tuin niet zelf te willen/kunnen onderhouden?
    Afspraken voortkomend uit punten 2a en 2b landen in een Overeenkomst tussen Gemeente (Stadsdeel en Stadswerken) en woningcorporatie. Een juridische vorm hiervan kan zijn 'Samenwerkingsovereenkomst/medebeheer+'.

Wat staat al vast?

- *Herbestemmen (=krijgen een andere invulling) autoparkeerplaatsen* We kiezen voor een veilige openbare ruimte waarbij de openbare ruimte uitnodigt tot ontmoeting, ontspanning en spelen. Een veilige openbare ruimte betekent dat we zorgen voor voldoende waterbergingscapaciteit bij piekbuien tot 70mm (dat is 70 liter per vierkante meter per bui) en minder hitte door de aanwezigheid van meer bomen. Een veilige openbare ruimte betekent ook dat er voldoende fiets-parkeerplekken zijn en mensen veilig gebruik kunnen maken van de straten en stoepen. Om hier ruimte voor te maken worden parkeerplaatsen opgeheven. Het herbestemmen van autoparkeerplaatsen valt binnen het vastgestelde parkeerbeleid, hierover is geen participatie mogelijk.
- *Behoud van bomen* We zijn zuinig op de bomen in onze stad. We kappen daarom geen gezonde bomen tenzij dit nodig is vanwege de veiligheid of omdat het echt niet anders kan vanwege de werkzaamheden (wanneer bijvoorbeeld een leiding écht vervangen moet worden en dit niet kan zonder de wortels weg te graven). We kappen dus geen bomen om

zo meer parkeerplaatsen te creëren of een speeltuintje aan te kunnen leggen. Participatie op dit uitgangspunt is niet mogelijk.

- *Groen tenzij* is het stads-brede uitgangspunt als het gaat om de inrichting van de openbare ruimte, dit betekent meer groen in de openbare ruimte tenzij het echt niet anders kan. Het is niet mogelijk als de toegankelijkheid wordt beperkt, benodigde doorloopruimte, (verkeers)veiligheid, bereikbaarheid (waaronder het parkeren van voertuigen) of de ondergrondse infrastructuur. Bewoners krijgen ruimte om hier een actieve rol in te spelen door bijvoorbeeld samen het groen te onderhouden. Hiervoor geldt het principe 'ja, tenzij'. Dis is mogelijk vanwege onder andere het positieve effect op de sociale cohesie in de buurt. Redenen om hiervan af te wijken is als men niet kan beloven het onderhoud voor minimaal twee jaar te kunnen doen. Participatie op dit uitgangspunt is niet mogelijk.
- *Alle voortuinen worden opnieuw aangelegd.* Vanwege het werk van Waternet in de bodem zullen de straten van gevel tot gevel open gaan. Ook de voortuinen gaan grotendeels open en zullen allemaal opnieuw worden aangelegd. Participatie op dit uitgangspunt is niet mogelijk. Zoals hierboven aangegeven kunnen bewoners meedenken over de aanleg. De mensen die we niet bereiken of die niet betrokken willen worden, zullen de voortuin variant krijgen met het minste onderhoud. We zullen een extra inspanning leveren wanneer we merken dat we bepaalde (mogelijke kwetsbare) bewoners niet bereiken. Participatie op dit uitgangspunt is niet mogelijk.

Wie doen er mee?

- Het project heeft gevolgen voor alle buurtbewoners van de Vogelbuurt de Punt en zij worden dan ook actief geïnformeerd en betrokken.
- De gemeente en de Lieven de Key hebben als gezamenlijk doel om de leefbaarheid en klimaatbestendigheid van de buurt te vergroten en tot afspraken te komen over het onderhoud van de voortuinen nadat deze zijn aangelegd.

Hoe en wanneer kunnen buurtbewoners meedoen?

- Eind oktober worden bewoners door middel van diverse communicatie middelen geïnformeerd over de onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte (incl. voortuinen): brief, flyer, mailing via de woningcorporatie, facebook, website.
- In november worden inloopmomenten georganiseerd aan de Pelikaanstraat 5 voor het beantwoorden van vragen en het ophalen van behoeften ten opzichte van de openbare ruimte. Hiernaast worden er hier sfeerimpressies gedeeld van mogelijke ontwerpen van de voortuinen en kunnen bewoners van benedenwoningen met een voortuin hier hun wensen en behoeften te uiten.
- Begin 2025 organiseren de gemeente en Lieven de Key een gezamenlijke informatieavond. Tijdens deze avond worden de belangrijkste uitkomsten met betrekking tot de opgehaalde behoeften uit de inloopmomenten teruggekoppeld. Daarnaast volgt een presentatie van het ontwerp openbare ruimte en de varianten van de voortuinen.
- Voorjaar 2025 organiseert de gemeente opnieuw inloopmomenten aan de Pelikaanstraat 5 voor het beantwoorden van vragen en reacties op het ontwerp (*in deze fase zijn nog slechts zeer kleine aanpassingen mogelijk*). Daarnaast kan men hier de keuze voor variant voortuin doorgeven.
- Eind maart draagt de gemeente het ontwerp over aan de markt en start het selectieproces van een aannemer.
- In het najaar 2025 starten de onderhoudswerkzaamheden. Tijdens de werkzaamheden is er een vast contactpersoon. Afhankelijk van de bereidheid in de buurt kunnen buurtbewoners een rol spelen bij de aanleg van de voortuinen.

- Afspraken tussen bewoners, Lieven de Key en de gemeente over ieders rol en verantwoordelijkheden bij het onderhoud van de voortuinen en mogelijke ondersteuning hierbij volgen in het najaar van 2025.

Wat gebeurt er met de inbreng van buurtbewoners?
De buurtbewoners kunnen tijdens de inloopmomenten (najaar 2024) reageren op een voorlopig ontwerp van de openbare ruimte en sfeerimpressies van mogelijke voortuinen. Wensen en ideeën die passen binnen de voorwaarden landen in de volgende versie van het ontwerp en in een klein aantal mogelijke varianten van de voortuinen. Hiernaast worden bewoners gevraagd of zij een rol willen spelen bij de aanleg van de voortuinen en het onderhoud hiervan na aanleg.

Begin 2025 organiseren gemeente en Lieven de Key een informatieavond waar wordt gedeeld welke wensen en behoeften naar voren zijn gekomen tijdens de inloopmomenten. Ook volgt een terugkoppeling over en hoe deze wensen en ideeën wel of niet konden worden meegenomen in het ontwerp en waarom dit het geval is. Daarnaast volgt een presentatie van het ontwerp openbare ruimte en de varianten van de voortuinen.

Bewoners van benedenwoningen met een voortuin kunnen tijdens deze bijeenkomst of tijdens inloopmomenten in het voorjaar van 2025 een keuze maken uit deze varianten. Buurtbewoners die we niet bereiken of die niet betrokken willen worden, zullen de voortuin variant krijgen die later het minste onderhoud vraagt. We zullen een extra inspanning leveren wanneer we merken dat we bepaalde (mogelijke kwetsbare) bewoners niet bereiken. Denk hierbij aan het inzetten van sleutelfiguren uit de wijk, medewerkers van Lieven de Key (die n.a.v. de renovatie veel contacten hebben) en eventueel huis aan huis bezoeken.

Op verschillende momenten in het proces wordt aan bewoners gevraagd welke rol zij (gezamenlijk of apart van elkaar) kunnen/of willen nemen bij het onderhoud van de voortuinen/het overige groen in de buurt en of hier ondersteuning bij nodig is. Uitkomsten hiervan worden verwerkt in afspraken tussen gemeente en Lieven de Key over ieders rol bij het onderhoud die worden verwacht in het najaar van 2025.

Het kan zijn dat dit participatieproces anders loopt dan beschreven. Mochten er wijzigingen plaatsvinden dan zullen we dit uitleggen.